

TOIMINTAKERTOMUS 2021

1. Yleistä

Vuonna 2021 Diakonian tutkimuksen seuran (DTS) toiminta jatkui vakiintuneita toimintamuotoja toteuttaen.

Hallitus kokoontui zoomissa ja tapahtumat toteutettiin Teamsissa.

Keskeisimmät toimintamuodot olivat Diakonian tutkimus -aikakauskirjan toimittaminen ja julkaisu (kts. kohta 4) sekä Diakonian ja kasvatuksen tutkimuksen -päivä ja Sivellin-palkinnon jakaminen (kts. kohta 5). Lisäksi aloitettiin Diakoniabarometri 2022:n valmistelu. Merkittävä viestinnällinen kehitysaskel otettiin, kun seura uudisti verkkosivunsa ja jäsenrekisterinsä. Tästä lisää kohdissa 2 ja 6.

2. Jäsenet

Seuralla on 690 henkilöjäsentä ja 5 yhteisöjäsentä. Seuran jäsenmäärä on verrattuna edelliseen vuoteen kokonaisuutena vähentynyt muutamalla jäsenellä, vaikka saimme uusia jäseniä. Tässä on taustalla jäsenrekisterin uudistus.

Vuonna 2021 toteutimme jäsenrekisterin teknisen uudistuksen, kun siirryimme vanhentuneesta ja tietoturvallisuuden osalta epävarmasta järjestelmästä Yhdistysavain-palveluun. Tässä yhteydessä poistettiin jäsenrekisteristä passiiviset jäsenet. Täten vaikka seura sai uusia jäseniä, kokonaisjäsenmäärä näin ollen hieman väheni. Uusi jäsenrekisterijärjestelmä on tietoturvallinen ja käyttäjäystävällinen. Siirtymisen uuteen järjestelmään toteutti jäsen sihteeri Ilona Kontinen.

Seuralla on tärkeä yhteys Diakoniatyöntekijöiden Liiton ja Suomen kirkon pappisliiton kanssa. Liittojen jäsenet saavat halutessaan Diakonian tutkimuksen seuran jäsenyyden liittonsa jäsenetuna, jolloin jäsenmaksu maksetaan ammattiliiton kautta.

Diakoniatyöntekijöiden Liiton kautta tulevien jäsenten määrä vuonna 2021 oli 553.

Pappisliiton kautta jäsenyydessä olevien määrä oli 118. Itsemaksavien jäsenten määrä oli 19.

Henkilöjäsenten määrä vuosina 2002–2021

2002	14
2003	31
2004	85
2005	119

2006	604
2007	899
2008	934
2009	897
2010	920
2011	883
2012	920
2013	856
2014	885
2015	850
2016	750
2017	702
2018	672
2019	649
2020	708
2021	690

3. Hallitus

Seuran hallitus vuonna 2021:

1.1.2021-15.3.2021 Esko Ryökäs (pj), Päivi Thitz (varapj), Tarja Korpaeus-Hellsten (siht.), Sari Nieminen (rahastonh.), Jaana Alasentie, Titi Gävert, Ilona Kontinen, Isto Peltomäki ja Talvikki Ahonen.

15.3.2021-31.12.2021. Esko Ryökäs (pj), Päivi Thitz (varapj), Titi Gävert (siht.), Sari Nieminen (rahastonh.), Ilona Kontinen, Talvikki Ahonen, Veera Wallenius, Suvi-Maria Saarelainen ja Jaana Alasentie. Toukokuussa 2021 Talvikki Ahoselle myönnettiin pyynnöstään ero hallitustehtävistä.

Vuoden 2021 aikana hallituksella oli kahdeksan kokousta (25.1., 15.2., 31.3., 10.5., 23.5., 27-28.5., 23.8. ja 1.11.). Hallitus kokoontui zoomin välityksellä. Toukokuun lopun kokous pidettiin sähköpostikokouksena. Lisäksi viestintätiimi kokoontui suunnittelemaan ja toteuttamaan jäsenrekisteri- ja verkkosivu-uudistukset.

Hallituksen kesken vastuut jaettiin seuraavasti:

- Esko Ryökäs, puheenjohtaja, Diakoniabarometri, Diakonian ja kasvatuksen tutkimuksen päivä
- Päivi Thitz, varapuheenjohtaja, Diakonian ja kasvatuksen tutkimuksen päivä
- Titi Gävert, seuran sihteeri, verkkosivu-uudistus, Diakoniabarometri, Teologian ja uskonnontutkimuksen päivä
- Sari Nieminen, rahastonhoitaja
- Talvikki Ahonen, ReDi-yhdyshenkilö, diakonian tutkijoiden verkosto
- Ilona Kontinen, jäsensihteeri, viestintä
- Veera Wallenius, viestintä, verkkosivu-uudistus
- Suvi-Maria Saarelainen, Diakonian tutkimus -aikakauskirja, Diakoniabarometri, ReDi-yhdyshenkilö
- Jaana Alasentie

- Viestintätiimi: Titi Gävert, Veera Wallenius, Suvi-Maria Saarelainen, Talvikki Ahonen ja Ilona Kontinen
- Sivellin-palkinnon toimikunta: Päivi Thitz ja Titi Gävert

4. Diakonian tutkimus –aikakauskirja

Diakonian tutkimus -aikakauskirjaa on julkaistu vuodesta 2004 alkaen. Se on monitieteisesti diakoniaan keskittyvä julkaisu, jonka tutkimusartikkelit käyvät läpi referee-menettelyn. Päätoimittajina ovat toimineet dosentti Kari Latvus (2004-2011), professori Anne Birgitta Pessi (2012-2016) ja vuodesta 2017 päätoimittajana on toiminut sosiaalipolitiikan professori Heikki Hiilamo. Vuoden 2021 puolivälissä (numeron 1/2021 jälkeen) toimituskunnan jäsenistössä tapahtui muutoksia: toimitussihteeri, yliopistonlehtori Suvi-Maria Saarelaisen (TT) sijalle astui Saarelaisen suosituksesta projektitutkija Jonna Ojalampi (TM, 26.11.2021 TT). Ojalammin asiantuntemus sijoittuu pastoraaliteologiaan, joka liittyy yhteen diakonian tutkimuksen kanssa. Saarelainen siirtyi toimittajaksi, mutta perehdytti Ojalammia aktiivisesti toimitussihteerin tehtävään alkusyksyn 2021 ajan eli numeron 2/2021 toimitusprosessissa. Prof. Heikki Hiilamon ilmaistua halukkuutensa astua sivuun päätoimittajan tehtävistä, Saarelainen siirtyi päätoimittajaksi. Vuoden viimeisen numeron (2/2021) Hiilamo ja Saarelainen toimittivat yhteistyönä. Hiilamo jatkaa vuonna 2022 toimituskunnan jäsenenä Saarelaisen ottaessa täyden vastuun päätoimittajan tehtävistä. Edellisen vuoden tapaan Tiina Ikonen (AmO), Anna Sofia Salonen (TT) ja Ulla Siirto (VTT) jatkavat tehtäviään toimituskunnassa.

Vuoden 2021 ensimmäinen numero sisälsi päätoimittaja Hiilamon pääkirjoituksen, kolme vertaisarvioitua artikkelia, kuusi kirjoitusta ja kolme kirja-arviota (yht. 117 sivua). Lokakuun 2021 alussa suoritettiin painotalon kilpailutus, jonka tuloksena sopimusta Kirjapaino Hermes Oy:n kanssa jatkettiin. Vuoden toinen numero oli koronaan keskittyvä teemanumero ja sisälsi tuoreen päätoimittaja Saarelaisen pääkirjoituksen, neljä vertaisarvioitua artikkelia, kuusi kirjoitusta sekä kaksi kirja-arviota (yht. 131 sivua). Vuoden 2021 kokonaissivumääräksi muodostui 248 toimitettua sivua.

Toisen numeron (2/2021) painatuksessa tapahtui valitettava virhe: osa sivuista oli painettu kahteen kertaan ja osa sivuista puuttui. Virhe koskee 150-200 kappaletta painettua ja lähetettyä aikakauskirjaa. Painotalon kanssa on sovittu asian korjaamisesta; mikäli he eivät pysty jäljittämään tietoa virheellisten kappaleiden vastaanottajista, jäsenkirjeessä pyydetään ilmoittamaan, jos virheellisen kappaleen saanut jäsen toivoo korjatun kopion lähettämistä. Luonnollisestikin sähköiseltä alustalta <https://journal.fi/dt> löytyy painovirheetön numero.

Diakonian tutkimuksen kaikki aikaisemmat numerot (2004-2020) siirrettiin kertomusvuonna journal.fi -alustalle vapaasti luettaviksi (Arkisto).

Vuoden 2022 ensimmäiseen numeroon on tämän hetken tiedon mukaan tulossa 3-4 artikkelia ja 1-2 kirjoitusta.

Vuosien 2004–2021 yhteenveto Diakonian tutkimus -aikakauskirja

Vuosi	Sivumäärä	Artikkelit kpl	Muut kirjoitukset kpl	Kolumnit kpl	Kirja-arviot kpl
2004	66	2	2	1	5
2005	210	5	11	2	3
2006	174	3	9	2	4
2007	178	5	4	2	7
2008	196	3	18	2	7
2009	269	5	9	2	6
2010	171	5	7	2	6
2011	276	6	12	2	4
2012	254	3	19	0	8
2013	186	5	6	1	6
2014	172	4	7	0	6
2015	307	12	6	0	4
2016	224	5	6	0	4
2017	208	5	8	0	4
2018	174	4	5	0	4
2019	178	4	14	0	5
2020	252	7	9	0	7
2021	248	7	12	0	5

5. Tapahtumat

Diakonian tutkimuksen seuran vuosikokous

Seuran vuosikokous pidettiin 15.3. 2021 Teamsissa. Vuosikokouksen puheenjohtajana oli Jouko Karjalainen. Esko Ryökäs valittiin edelleen seuran puheenjohtajaksi. Vuosikokouksen alussa esitelmän piti vuoden 2020 Sivellinpalkinnon saaja uskontotieteen tohtori, sosionomi-diakoni (amk) Nora Repo-Saeed. Esitelmän aiheena: ”Ulkomaalaiset, toiseus ja syrjimättömyys Suomen kontekstissa”.

Diakonian ja kasvatuksen tutkimuksen päivä

Tutkimuksen päivä on yksi seuran vuosittaisista päätapahtumista. Vuonna 2021 tutkimuksen päivä toteutettiin kolmatta kertaa yhteistyössä Uskonnon, kasvatuksen ja katsomuksen tutkimusseuran (UKKT) kanssa.

Diakonian ja kasvatuksen tutkimuksen päivät to 25.11.2021 klo 12-15.30

Ajankohta ja tema: Tutkimusta ja toimintaa: diakonian ja kasvatuksen tutkimuksen osallistavia ja toimintaa kehittäviä menetelmiä.

Paikka: Diak Kalasatama, Helsinki & verkko eli hybriditoteutuksena

DTS edustajat suunnitteluryhmässä ovat Päivi Thitz (ryhmän yhteyshenkilö), Veera Wallenius, Suvi Saarelainen sekä Jaana Alasentie.

Diakonian ja kasvatuksen tutkimuksen päivän ohjelma 2021

12:00 Avaus, Esko Ryökäs, Diakonian tutkimuksen seuran puheenjohtaja

12:10-14:00 Osallistavat tutkimusmenetelmät työn kehittämisessä

Kati Tervo-Niemelä & Jenni Spännäri: Perhehaastattelut ja suvun uskonnollinen elämänkaari hengellisen identiteetin ja kasvun välineenä
Anuleena Kimanen: Tapauskirjoittaminen ja -keskustelu työn kehittämisen välineenä ja tutkimusaineistona

Riikka Hillebrand & Jouko Porkka: Miten tutkimus muuttaa tekijäänsä?

Suvi-Maria Saarelainen: Visuaaliset menetelmät tutkimuksessa ja oman työn välineenä

14:15-15:15 Työpajat

Perhehaastattelut ja suvun uskonnollinen elämänkaari hengellisen identiteetin ja kasvun välineenä (lähi- ja etäosallistuminen mahdollista)

Tapauskirjoittaminen ja -keskustelu työn kehittämisen välineenä ja tutkimusaineistona (etänä)

Valottuminen ja practitioner-researcher työn kehittämisen välineenä (lähiosallistuminen)

Visuaaliset menetelmät tutkimuksessa ja oman työn välineenä (lähiosallistuminen)

Työskentelyssä osallistutaan yhteen työpajaan. Työpajassa pohditaan, miten menetelmä voi olla avuksi työssä ja tutkimuksessa ja miten menetelmiä voi soveltaa työn arjessa.

15:20-16.00

Seurojen aikakauskirjat tutkimuksen julkaisukanavana, Kati Tervo-Niemelä ja Suvi-Maria Saarelainen

Majakka- ja Sivellin-opinnäytetyöpalkintojen jako

Tutkimuspäivän päätös, Pekka Launonen, Uskonnon, katsomuksen ja kasvatuksen tutkimusseuran puheenjohtaja

Sivellin-palkinto

Diakonian ja kasvatuksen tutkimuksen päivässä 25.11. jaettiin vuotuinen Sivellin-palkinto, jonka seura myöntää ajankohtaiselle ja laadukkaasti toteutetulle diakonia-aiheiselle opinnäytetyölle.

Vuoden 2021 Sivellin-palkinto myönnettiin Taru Myllymäelle DIAK YAMK opinnäytetyöstä Paras tarina palkitaan. Diakoniatyöntekijän subjektiivinen harkinta taloudellisessa avustamisessa. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2020112223714> .

Vuoden palkinnon saajan valmistelivat Päivi Thitz ja Titi Gävert, päätös tehtiin hallituksen kokouksessa 7/2021.

6. Viestintä

Seuran viestinnän kanavia ovat DTS: n verkkosivut www.dts.fi, Facebook sekä jäsentiedotteet.

Vuoden 2021 aikana toteutettiin jo pidempään tarpeellisena ollut verkkosivuston järjestelmäuudistus. Vanha verkkosivuympäristö oli tekniikaltaan vanhentunut ja päivittämisen osalta todella vaikea. Uusi sivusto ostettiin Yhdistysavain-palvelusta. Vanha osoite siirrettiin ohjaamaan uusille nykyaikaisille sivuille. Sivustomuutokseen ei ostettu ulkopuolista työvoimaa, vaan se toteutettiin hallitusjäsenten viestintätiimin voimin (Titi

Gävert, Veera Wallenius, Ilona Kontinen ja Suvi-Maria Saarelainen). Tämä toi merkittävän säästön verkkosivu-uudistuksen kustannuksiin.

Verkkosivuilla on pääasiassa pysyvää tietoa Diakonian tutkimuksen seuran toiminnasta. Päivittyvänä materiaalina ovat Diakonian tutkimuksen päivän ohjelma ja esitelmät sekä tiedot Sivellin-palkinnon saajasta. Uutena toiminnallisuutena lisäämme seuran vuosikokousmateriaalit verkkosivuille avoimen viestinnän edistämiseksi.

Diakonian tutkimuksen seuran Facebook-sivua seuraa vuoden päättyessä 574 ihmistä. Vuoden aikana tehtiin 10 postausta, jotka tavoittivat keskimäärin 30–150 henkilöä. Sivellin-palkintouutinen tavoitti kuitenkin 1870 henkilöä ja siihen tuli 133 reaktiota ja 33 kommenttia. Asiaan vaikutti ehkä se, että postausta jaettiin myös muilla sivuilla.

Vuonna 2018 perustamassamme Diakonian tutkijoiden verkosto -Facebook-ryhmässä oli vuoden loppuun mennessä 224 jäsentä. Vuoden 2021 tehtiin 22 postausta, ja julkaisijoina oli DTS hallitusjäsenten lisäksi myös muita diakonian tutkijoita. Ryhmän kokoonpano on monimuotoinen: mukana on tutkijoita, opiskelijoita, diakoniatyöntekijöitä, asiantuntijoita, opettajia ja yleisesti diakoniasta kiinnostuneita. Ryhmä tarjoaa mahdollisuuden seurata diakonian ajankohtaista tutkimusta ja keskustelua.

Toimintavuonna lähetettiin 3 jäsentiedotetta sähköpostitse. Uusi jäsenrekisteri helpotti ja nykyaikaisti merkittävästi jäsenviestintää. Jäsentiedotteissa kerrottiin seuran tapahtumista, kerrottiin jäseneduista ja muistutettiin jäsenmaksusta. Uusille jäsenille lähetettiin tervetuloviesti.

Kirkon diakonia ja sielunhoito -yksikön julkaisemassa Diakoniaplus -verkkolehdestä oli Diakoniaplussassa oli kertomusvuonna viisi DTS-sidonnaista artikkelia: Sivellin-palkitun Taru Myllymäen kirjoitus Ilona Kontisen kolme kirjoitusta ajankohtaisista diakoniaa tutkivista opinnäytetöistä sekä Ilona Kontinen esittely New Practices in Diaconia -verkkoseminaarin keskeisestä annista.

7. Yhteydet ja verkostot

Seuralla on kiinteä yhteys 2010 perustettuun englanninkieliseen, diakoniatutkimukseen keskittyvään aikakauskirjaan Diaconia — Journal for the Study of Christian Social Practice ja syksyllä 2012 perustettuun kansainväliseen diakonian tutkimuksen seuraan International Society for the Research and Study of Diaconia and Christian Social Practice (ReDi), joka julkaisee ko. aikakauskirjaa. Suvi-Maria Saarelainen on myös ReDin hallituksen jäsen.

Seuralla on tärkeä yhteys Suomen kirkon pappisliiton ja Diakoniatyöntekijöiden liiton kanssa. Liittojen jäsenet saavat halutessaan liittonsa jäsenetuna Diakonian tutkimuksen seuran jäsenyyden, jolloin jäsenmaksu maksetaan ammattiliiton kautta.

Tärkeänä yhteistyökumppanina on Uskonnon, kasvatuksen ja katsomuksen tutkimusseura (UKKT), jonka kanssa toteutettiin tutkimuksen päivä marraskuussa nyt kolmatta kertaa. Diakoniabarometrin ja Kasvatuksen barometrien välillä on myös yhteistyötä.

Seura on Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) ja Suomen tiedekustantajien liiton jäsen. Seura on vuosittain saanut merkittävän avustuksen TSV:ltä Diakonian tutkimus -aikakauskirjan julkaisutoimintaa varten.

Vuonna 2014 aloitettua yhteistyötä teologian alan tieteellisten seurojen kanssa jatkettiin keskusteluyhteydellä valmistellen Teologian ja uskonntutkimuksen päiviä 2022. Suunnitteilla on myös yhteinen Podcast-sarja. Seuran edustajana ja yhteyshenkilönä on seuran sihteeri Titi Gävert

8. Talous

Seuran päätulonlähde on seuran jäsenten jäsenmaksut. Seuran jäsenmaksu on pysynyt jo usean vuoden samansuuruisena. Jäsenmaksu oli vuonna 2021 yksityishenkilöiltä 25 €, opiskelijoilta 0€ ja yhteisöjäseniltä 250€. Yhteisöjen on mahdollista maksaa jäsentensä jäsenmaksu myös yhdessä, jolloin jäsenmaksu on jäsenmäärästä riippuen joko 9, 12 tai 14 euroa per jäsen. Tätä mahdollisuutta ovat käyttäneet Diakoniatyöntekijöiden Liitto ja Suomen kirkon Pappisliitto. Jäsenmaksun osalta itsemaksavien maksuissa on ollut pitkiä viiveitä. Seura on tähän saakka ollut pitkämielinen, mutta jatkossa jäsenmaksun maksamisesta voisi olla hyvä pitää tiukemmin kiinni, jolloin maksamatta jättäneet poistetaan jäsenrekisteristä.

Tieteellisten seurain valtuuskunnalta kautta saatu avustus, 3 000 euroa, mahdollisti Diakonian tutkimus -aikakauskirjan julkaisemisen.

Säästöpainesta huolimatta seuran talous on pysynyt tasapainossa ja toiminta on toteutunut suunnitellusti. Säästöt ovat syntyneet toimintavuonna koronarajoitusten myötä toteuttamalla Diakonian ja kasvatuksen tutkimuksen päivä hybridinä, Diakonia-ammattikorkeakoulun Helsingin kampuksella sekä verkossa, järjestämällä hallituksen kokoukset kokonaan sähköpostin ja verkon välityksellä, jolloin matkakustannukset olivat vähäiset toimintavuoden aikana. Lisäksi asiantuntevia luennoitsijoita on saatu seuran tilaisuuksiin maksutta tai edullisesti. Merkittävä säästö suhteessa potentiaalisiin kuluihin saatiin, kun jäsenrekisterin uudistus ja verkkosivu-uudistus toteutettiin hallitusjäsenten työnä ilman erillistä korvausta ja ilman ulkopuolista konsultointi- tai toteutusapua.

Seuran puheenjohtaja on hyväksynyt toimintaan liittyvät laskut.

Erityisesti yhteisöjäsenten jäsenmaksun laskutusta varten hankimme kertomusvuonna Basware-tunnuksen.

Seuran toiminnantarkastajina toimivat Sakari Kainulainen ja Mikko Malkavaara.